

Messe lovpriser religionsmangfold

LITURGI: – Vi må alltid lete etter Kristus på nye steder, sier Erik Hillestad i Kirkelig Kulturverksted. Messe under regnbuen er skapt i takknemlighet over mangfoldet av religioner.

LARS O. FLYDAL

lars.flydal@v1.no

– Jeg tror Gud er større enn de trosformuleringene vi bruker, sier Erik Hillestad.

Jakobmesse som feires i Jakobkirken i Oslo hver søndag kveld er et samarbeid mellom Kirkelig Kulturverksted og studentmenigheten i Oslo. Når den femte i rekken nå gis ut på plate, står den i religionsdialogens tegn.

– I en tid der religionsmotsetninger dyrkes og fremheves, er det en kjærlighetsgjerning å feire denne messen, sier Hillestad.

Han ser en rød tråd gjennom messen, som skiller den fra de fire første.

– Som kristne kan vi også se at andre trostradisjoner peker på Kristus. Det kan vi se og tro, selv om dette perspektivet ikke deles av de som tilhører den tradisjonen. Mye av det Jesus forkynte kan gjenfinnes i andre religioner – i både liv og lære, mener Hillestad.

Vil utvide rom. Hillestad vil utvide rommet for hvor vi kan finne noe nytt som peker på Kristus, og bruker andre trostradisjoner som speil.

– Vi har hatt en tendens til å lete etter Kristus der vi opplever at det er lyst. Nå har vi beveget oss litt ut fra de mest opplyste og opplagte stedene. Spørsmålene om vår forståelse av Gud og Kristus er for store til å kunne rommes i våre menneskestyrte ord. Det vil være underlig om de som har initiert hele skaperverket, kan rommes i vår tradisjonspråk. Gud må være større enn som så, sier han.

Vårt Land skrev i går om Stigeråsen skole i Skien, som bruker sitater fra Koranen i et julespill. I den nye Jakobmesse består Gloria-leddet delvis av en korantekst (Sure 41/35).

– Så lenge teksten stemmer med det vi kan stå inne for som innhold i en Gloria-sats, ser jeg på det som helt uproblematisk, sier Hillestad.

Gjenkjennelse. Hillestad mener vi bør lære av andre trostradisjoner – og se hvordan de søker etter Gud.

– Vi har ikke hentet inn store tekstbidrag fra andre religioners skrifter. Jeg har først og fremst hentet gods fra menneskelig praksis fra andre tradisjoner og søkt etter en gjenkjennelse av Kristus i «den andres ansikt».

– Jeg tror Kristus finnes på

langt flere steder enn der navnet hans blir uttalt, sier Hillestad.

Han henviser til Agnus Dei-leddet der teksten sier at man uten å kjenne Kristus-navnet, likevel kan være del i det. «Om du aldri skimtet Gud, aldri hørte Kristusnavnet, er du selv en del av ham».

– De som aldri har vært i en kirke, eller aldri bedt en bønn – kan likevel være del i Gud, sier han.

Kreativt. Senaid Kobilica er sjefs imam for Det Islamske Fellesskap Bosnia-Herzegovina. Han synes Hillestads messe er interessant, og tenker at den kan ha en virkning på linje med Svein Tindbergs teateroppsettning *Abrahams barn*.

– Det er en kreativ måte å kaste lys på hvor mye vi har til felles som religioner. Mye omtale av religion legger vekten på dommer og fremstiller oss som stereotyper. Det gjør det vanskelig å se alt vi har felles. Denne messen kan være en fin mulighet til å formidle noe godt, mener imamen.

Selv har han ingen problemer med å bruke tekster fra jødisk eller kristen tradisjon.

– Man kan ikke være muslim uten å tro på skrifter og profeter fra tiden før Muhammed. Når jeg snakker om Moses, vil jeg vanligvis sitere fra Koranen, men det er ikke noe i veien for at jeg kan bruke en bibeltekst, sier Kobilica.

Ervin Kohn er styreleder og forstander i Det mosaiske tros-

AKTUELL MESSE

• **Messen under regnbuen** er den femte i rekken av såkalte Jakobmesser. Jakobmessene startet i Kulturkirken Jakob for over 15 år siden, og er et samarbeid mellom Kirkelig Kulturverksted og Studentprestene i Oslo.

• **Den nye messen er skapt i takknemlighet over religionsmangfoldet.** Messen har musikk av Øyvind Kristiansen, etter at Karoline Krüger har laget musikken til de fire første messene.

• **Den ble urfremført under Egil Hovland-festivalen allerede for to år siden, men er først nå gitt ut på plate.**

samfunn i Oslo. Han forteller om deres gudstjenesteform, der man baserer seg helt på tekster og bønner fra jødisk tradisjon. De er faste og kan ikke endres, forklarer Kohn.

Messias. – Men i tider der vi snakker om kulturell appropriasjon, er vel Hillestads messe et godt eksempel, når han innlemmer en korantekst i en kristen messe. Jøder og kristne har mye felles tekstmateriale, størstparten av Bibelen er jo identisk med jødiske skrifter. De kristnes Jesus er basert på den jødiske Messiasforventningen. Den første kretsen Jesus fikk rundt seg, mente at han var Messias, og de første kristne måtte først konvertere til jødedommen. Så det å betrakte

REGNBUEMESSE: I Jakobkirken i Oslo har Kirkelig Kulturverksted og Studentmenigheten i Oslo holdt Jakobmesser hver søndag kveld i 17 år. Den nye messen er laget i takknemlighet over religionsmangfoldet.

Foto: Lars O. Flydal

Jesus opp mot jødisk tradisjon og tro, er ikke noe nytt. Det har alltid vært «tette bånd» mellom tradisjonene, sier Kohn.

Kan ikke supplere. Monsignore Torbjørn Olsen er sokneprest på Hønefoss, og har vært sentral i liturgiarbeidet i Den katolske kirke i Norge.

– Hillestads anliggende er helt i overensstemmelse med katolsk tenkning. Det er positivt og legitimt å lete etter likheter mellom religionene i mellom. Forskjellen er at Den katolske kirken har en strammere definisjon

av liturgi, og akkurat den kan vi ikke supplere med eksternt tekstmateriale, forteller han.

Men i tillegg til den offisielle liturgien finnes det andre andaktsformer og fromhetsøvelser i Den katolske kirke, og der vil det være mindre problematisk å se til andre tekster.

– Vi må være åpne for at andre religioner noen ganger uttrykker seg vel så godt som oss, og respekt for hellighet finnes også i islam. Hvis man ikke tåler et blikk fra utsiden, er man ikke trygg nok på sitt eget, mener Torbjørn Olsen.